

Position paper Ελληνικής Συμμαχίας για τον HPV για το Εθνικό Πρόγραμμα Προσυμπτωματικού Ελέγχου

Η υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης της Δημόσιας Υγείας «Σπύρος Δοξιάδης» στο Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0) αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα προς τη βελτίωση της υγείας του πληθυσμού.

Μεταφέροντας τις φωνές των ασθενών με καρκίνο καταθέτουμε τις παρακάτω προτάσεις βελτίωσης του σχετικού νομοσχεδίου, συμβάλλοντας ενεργά για ακόμα μια φορά στο δημόσιο διάλογο.

1. Ο καρκίνος πρέπει να αντιμετωπιστεί με συντονισμένες και συνδυαστικές προσπάθειες σε μία ολιστική προσέγγιση, η οποία θα συνδέει την προαγωγή υγιούς διαβίωσης, την πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη, τη θεραπεία και αποκατάσταση. Γι' αυτό το λόγο η πρόληψη θα πρέπει να ενταχθεί σε ένα Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Καρκίνου.
2. Ο απώτερος στόχος δημόσιας υγείας δεν θα πρέπει να περιορίζεται στην προαγωγή υγιούς συμπεριφοράς αλλά, το σύνολο των δράσεων θα πρέπει να επιδιώκει και να αξιολογείται στη βάση μετρήσιμων στόχων, όπως για παράδειγμα το ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού σε προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου, η μείωση της θνησιμότητας και νοσηρότητας για συγκεκριμένους τύπους καρκίνου και ομάδες πληθυσμού.
3. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο καρκίνος του τραχήλου της μήτρας και όλων των άλλων καρκίνων που συνδέονται με τον ιό των ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV).
4. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας στις 8 Φεβρουαρίου 2020 έθεσε ως στόχο για το 2030:
Α) το 90% των κοριτσιών ηλικίας κάτω των 15 ετών να έχουν εμβολιαστεί,
Β) το 70% των γυναικών ηλικίας 35 και 45 ετών να εξεταστούν ετών με HPV testing
Γ) το 90% των γυναικών με προ-καρκινικές αλλοιώσεις ή καρκίνο τραχήλου μήτρας να τύχει κατάλληλης θεραπευτικής αντιμετώπισης καθιστώντας εφικτή την επίτευξη της εξάλειψης του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας.
5. Αντίστοιχοι στόχοι εντάσσονται και στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα κατά του Καρκίνου (EU Beating Cancer Plan), όπως ανακοινώθηκε από την Επίτροπο Υγείας κα. Κυριακίδη στις 4 Φλεβάρη 2020, αναδεικνύοντας την ανάγκη για αύξηση των δαπανών για την πρόληψη. Όπως ανέφερε η ίδια, «Οι επιστήμονες μας λένε ότι 40% των καρκίνων μπορεί να προληφθεί. Και πάλι μόνο το 3% των δημοσίων δαπανών για την υγεία αφιερώνεται στην πρόληψη». Στην Ελλάδα αυτό το ποσοστό δεν ξεπερνά το 0,5%!
6. Απαραίτητο εργαλείο σε αυτό το εγχείρημα αποτελούν τα μητρώα ασθενών για την παρακολούθηση των υπαρχόντων και νέων κρουσμάτων αλλά και η εφαρμογή του ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς.
7. Με δεδομένη την αποχή των Ελληνίδων από τις τακτικές εξετάσεις στο πλαίσιο του προσυμπτωματικού ελέγχου* για τον καρκίνο τραχήλου της μήτρας, κρίνεται σκόπιμη η διενέργεια ενός οργανωμένου Εθνικού Προγράμματος Προσυμπτωματικού Ελέγχου, σύμφωνα με το πρότυπο και άλλων κρατών της Ευρώπης και του κόσμου (Ολλανδία, Η.Β., Αυστραλία κ.ά.).

Παράγοντες που ευνοούν τη διενέργεια ενός τέτοιου προγράμματος στην παρούσα χρονική στιγμή, είναι οι εξής:

- Α) Η πανδημία COVID ανέδειξε το θέμα της προστασίας της υγείας αλλά και την πρόληψη ως θέμα υψηλής προτεραιότητας τόσο στην “agenda” των αρμοδίων Υπουργείων όσο και των πολιτών,

Β) Με την ευκαιρία αυτή, η Πολιτεία έχει επενδύσει πολύ μεγάλα ποσά σε συστήματα μοριακής ανάλυσης για την COVID-19, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο του προσυμπτωματικού ελέγχου για τον καρκίνο τραχήλου της μήτρας με τη χρήση της καινοτομίας που υπαγορεύουν οι διεθνείς επιστημονικές κατευθυντήριες οδηγίες (HPV DNA testing),

Γ) Με την ευκαιρία της πανδημίας, οι πολίτες εξοικειώθηκαν με τη χρήση των ελέγχων μέσω αυτό-λήψης (self-sampling). Με δεδομένο ότι πλέον διατίθενται πολύ υψηλής ευαισθησίας και αξιοπιστίας αντίστοιχα συστήματα (self-sampling) για την ανίχνευση των επικίνδυνων τύπων του HPV, καθίσταται εφικτή η χρήση τους με χαμηλό κόστος διαχείρισης σε σχέση με την λήψη του δείγματος από εξειδικευμένο νοσηλευτικό προσωπικό, συμπληρωματικά για την κάλυψη απομακρυσμένων περιοχών της χώρας.

Η Ελληνική Συμμαχία για τον HPV είναι αρωγός στην δημιουργία διαλόγου για την ανάπτυξη Εθνικής Στρατηγικής εξάλειψης του καρκίνου τραχήλου της μήτρας.